

MECHELEN SPEELT

Visietekst: "spelen in de stad"

Spelen is geen kinderspel

Mechelen is de kinderstad van Vlaanderen en daarom kiest Mechelen resoluut voor spelende kinderen.

De missie van de stad omschrijft Mechelen als een hartelijke, dynamische en verrassende stad, een stad waar iedereen zich thuis voelt. Dat betekent dat Mechelen kindvriendelijkheid hoog in het vaandel draagt. In het coalitieakkoord van de stad wordt Mechelen expliciet kinderstad genoemd. De stad wil inzetten op kindvriendelijkheid en jongeren en kinderen een centrale plaats laten innemen in de stad.

Volgens het "Internationale Verdrag inzake de Rechten van het kind", aangenomen door de Verenigde Naties in 1989 en ondertekend door België op 26 januari 1990, heeft elk kind recht op spel en vrije tijd. Mechelen wil dit verdrag in de praktijk omzetten en daarom vindt de stad het belangrijk dit recht op spelen uit te spreken en extra in de verf te zetten.

Belangrijke spelers

Het gedachtegoed uit de beleidsverklaring en de rechten van het kind spruiten voort uit twee belangrijke psychologische overtuigingen. Kinderen leven **hier en nu**. Zij zijn volwaardige burgers met rechten en plichten. Kernwaarden als participatie en inspraak staan daarbij centraal. Mechelen maakt hier op alle vlakken werk van. Kinderen kunnen mee beslissen en worden bij elke beslissing in overweging genomen als volwaardige burgers. Maar kinderen zijn ook de **toekomst**: investeren in kinderen, betekent investeren in de volwassenen van morgen: een prioriteit voor een dynamische stad.

Spelen telt

Een kind groeit, zowel mentaal als fysiek en het heeft ruimte nodig om deze mentale en fysieke ontwikkeling te voltooien. Een kind leert en ontwikkelt zich op verschillende manieren. Het gaat onder andere naar school om te leren lezen en schrijven. Maar ook doorheen het spel ontplooit een kind zich en leert het bij. Een kind moet daarom de kans krijgen om te spelen. Doorheen het spel vormt een kind zich, zowel op *sociaal* (omgaan met anderen, rollenspelletjes,...), *cognitief* (doorheen het spel wordt het kind voortdurend geprikkeld en uitgedaagd, het botst op nieuwe grenzen van zijn kunde, het leert bij) als op *fysiek* vlak (motoriek: binnen de lijntjes kleuren, ballen vangen/werpen,... maar ook: bewegen is gezond). Kortom spelen is een belangrijke factor in de **ontwikkeling van kind** tot actieve burger.

Spelende kinderen zijn ook van belang voor de samenleving. Spelende kinderen op straat of op een pleintje hebben een positieve invloed op het buurtgegeven. Vaak komen kinderen niet alleen buiten, en zo komen ook ouders, grootouders, oudere broers en zussen mee op straat. Deze vorm van sociale controle kan de onderlinge sociale contacten bevorderen. Sociale controle kan dus een trigger zijn voor meer **sociale cohesie**. Deze tendens zien we ook op de speelstraten, waar de straat een ontmoetingsplek voor jong en oud wordt.

Spelen en laten spelen

De stad schept de voorwaarden om kinderen te laten spelen. Mechelen doet dit op onderstaande manier.

Alle kinderen spelen en alle kinderen hebben het recht om te spelen op hun eigen manier. Daarom ook dat alle kinderen gelijke kansen moeten krijgen om te spelen, ongeacht karakter, leeftijd, afkomst, nationaliteit en functiebeperking. Ze moeten kunnen spelen op een manier die aansluit bij hun specifieke (vrije)tijdsbeleving. Deze inclusieve

diversiteitbenadering houdt in dat er voor alle kinderen spelmogelijkheden moeten worden voorzien. Daarom voorziet de stad een uitgebreid en divers spelaanbod.

De behoefte aan gevarieerde spelmogelijkheden uit zich ook in het speelruimtebeleid. Er moet niet enkel aandacht zijn voor de doelgerichte inrichting van bijvoorbeeld voetbalpleintjes of skateparken, maar er moet ook ruimte zijn om speelpleintjes te creëren die de fantasie van het kind prikkelen. Een bouwspeelplaats, speelbossen en het integreren van spelprikkelers in het stadsbeeld zijn maar enkele voorbeelden van hoe de openbare ruimte tot een avontuurlijke en prikkelende speelplaats kan worden gevormd. **Creativiteit** stimuleren is een belangrijke taak van de stad.

Kinderen moeten daarenboven ook de **vrijheid** krijgen om vrij te spelen. Spelen is een recht waartegen geen verhaal mag bestaan. 'Spelende kinderen' op zich worden door de stad niet als overlast beschouwd, tenzij het om pestgedrag gaat. De vrijheid van spelende kinderen mag niet in het gedrang komen.

Deze **vrijheid** speelt zicht ook af op het ruimtelijk niveau. Ook hier is er sprake van tolerantie en verdraagzaamheid. In de binnenstad is er gebrek aan ruimte en zijn afgescheiden speelruimtes vaak niet mogelijk. Verschillende doelgroepen maken samen gebruik van de openbare ruimte en hierbij dreigen kinderen in een hoekje te worden geduwd. Het antwoord van Mechelen hierop is dat enerzijds de stad concreet het engagement opneemt om op zoek te gaan naar speelruimte in de stad, anderzijds moet en mag de informele ruimte bespeelbaar zijn. Hoewel ruimte om speelpleintjes in de stad aan te leggen soms beperkt is, kan men ruimte die niet bestemd is om te spelen, bespeelbaar maken. Voorbeelden hiervan zijn legio: bespeelbare kunst, een plek om te zitten uitbreiden naar een speelplek enzovoort.

Of het nu om formele of informele speelruimte gaat, bij vrijheid om te spelen moet men steeds uitgaan van een **wederzijds respect**: respect voor spelende kinderen en respect voor mensen die hun rust nodig hebben. Daar volwassenen vaak een mondigere partij zijn en vele wetten op hen zijn afgestemd, helt de weegschaal vaker over naar de kant van de rust, ten nadele van het spelen. Er moet een evenwicht komen tussen het recht op spelen en het recht op rust. Deze twee zaken moeten geen twee uitersten worden, maar moeten naar elkaar toe gebracht worden. Het samenbrengen van de partijen zorgt ervoor dat beide groepen elkaar leren kennen en dat de tolerantie en verdraagzaamheid verhoogd wordt. Een wijkgericht beleid waarbij communicatie centraal staat, moet hiervoor een oplossing zijn.

Geen vrijspel

Zoals uit bovenstaande tekst zal blijken, heeft de stad een positieve kijk/visie op spelende kinderen. Elk kind heeft "het recht om te spelen". Met dit document wordt het belang van buitenspelen én de autonome invulling van de vrije tijd door kinderen duidelijk gemaakt aan alle inrichters van spel- en speelinitiatieven in de stad Mechelen. Elke dienst of partner die zich bezighoudt met spel- en speelinitiatieven moet in staat zijn om actiepunten te formuleren ten voordele van spelende kinderen. Kinderen worden bij initiatieven betrokken en bevroegd. Verder is een doorgedreven blijvende sensibilisering vanuit de stad noodzakelijk, om de inwoners van Mechelen duidelijk te maken dat het de stad menens is en dat: "Spelen in Mechelen Mag!"